

Brussel, 13.7.2016
COM(2016) 480 final

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT,
DE EUROPESE RAAD EN DE RAAD**

Vijfde verslag over herplaatsing en hervestiging

1 Inleiding

In het vijfde verslag over herplaatsing en hervestiging wordt een update gegeven van de stand van zaken sinds het laatste verslag van 15 juni¹ alsmede een beoordeling van de initiatieven die alle relevante belanghebbenden tussen 14 juni en 11 juli 2016 (de verslagperiode) hebben ondernomen naar aanleiding van de aanbevelingen om de uitvoering van herplaatsings- en hervestigingsregelingen te versnellen.

In het licht van de urgente behoefte om zowel Griekenland als Italië steun te bieden, heeft de Europese Raad² tijdens zijn laatste bijeenkomst op 28 juni 2016 opnieuw opgeroepen verdere maatregelen te nemen om de invoering van de herplaatsings- en hervestigingsregelingen te versnellen.

Vanaf 11 juni 2016 zijn er 1 694 mensen³ in Griekenland aangekomen. Dit aantal lijkt erop te wijzen dat er steeds minder mensen arriveren als gevolg van de tenuitvoerlegging van de verklaring van de EU en Turkije. Het aantal in Griekenland aanwezige migranten bleef stabiel, rond de 57 000 migranten, ongeveer 8 500 op de eilanden en ongeveer 48 500 personen op het Griekse vasteland⁴. Volgens de schattingen van de Griekse autoriteiten komen ongeveer 34 000 migranten op het Griekse vasteland in aanmerking voor herplaatsing op basis van hun nationaliteit.

In Italië zijn sinds 11 juni 24 977 mensen⁵ aangekomen. Er is sprake van een stijgende trend, vergelijkbaar met die van dezelfde periode in 2015. Er zijn er wederom veel Eritreeërs gearriveerd, een van de nationaliteiten die in aanmerking komen voor herplaatsing (met meer dan 2 000 personen in de verslagperiode is Eritrea het land met op één na het grootste aantal onderdanen die arriveren in Italië). Volgens informatie van het Italiaanse ministerie van Binnenlandse Zaken wachten er in Italië momenteel 4 650 Eritreeërs op herplaatsing.

In de verslagperiode was de algemene herplaatsingssnelheid vergelijkbaar met die in de vorige verslagperiode. Er zijn (776) extra personen herplaatst, zodat het totale aantal herplaatste personen nu op 3 056 komt (2 213 vanuit Griekenland en 843 vanuit Italië). Over het algemeen wijzen de vorderingen op het gebied van herplaatsing op een positieve trend die moet worden voortgezet, maar er zijn wel meer inspanningen vereist.

Wat hervestiging betreft: er zijn tot nu toe 8 268 mensen hervestigd van de 22 504 die waren overeengekomen in de regeling van juli 2015, waaronder 996 sinds het vorige verslag, met name uit Turkije, Jordanië en Libanon. De overeengekomen maatregelen (zoals uiteengezet in

¹ COM(2016) 416 final.

² Conclusies van de Europese Raad van 7 maart 2016. <http://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2016/03/07-eu-turkey-meeting-statement>; Conclusies van de Europese Raad van 28 juni 2016. <http://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2016/06/28-euco-conclusions/>

³ Irreguliere aankomsten tussen 11 juni en 10 juli. Bron: Frontex, zoals gerapporteerd door Griekenland in het dagelijkse verslag over de situatie in de Westelijke Balkan.

⁴ Bron: Autoriteiten van Griekenland en UNHCR.

⁵ Het aantal irreguliere aankomsten in Italië over zee tussen 11 juni en 10 juli, zoals gemeld in JORA (Joint Operations Reporting Applications) en verzameld in het kader van de gezamenlijke operatie Triton 2016. Wanneer ze zijn bevestigd, kunnen deze gegevens nog worden aangepast.

de verklaring van de EU en Turkije) zijn pas ingegaan op 4 april⁶ en er zijn 802 personen uit Turkije naar de EU hervestigd via het 1:1-mechanisme, waaronder 291 na het vorige verslag.

2 Herplaatsing

2.1 Belangrijkste gebeurtenissen in de verslagperiode

Het aantal door middel van herplaatsing vanuit Griekenland overgebrachte personen is toegenomen in de verslagperiode (710 ten opzichte van 594 in de vorige verslagperiode), maar in Italië daalde dit cijfer en bleef het volstrekt ontoereikend (slechts 66 mensen herplaatst in de verslagperiode, ten opzichte van 186 in de vorige verslagperiode).

De toename van het tempo van de herplaatsingen vanuit Griekenland is het gevolg van allerlei factoren, zoals de betrokkenheid van een aantal lidstaten van herplaatsing, een toename van de capaciteit van de Griekse asielautoriteiten om herplaatsingsverzoeken te verwerken, een groeiende bereidheid onder asielzoekers om deel te nemen aan het programma alsmede het werk dat wordt verzet door de Commissie in samenwerking met de Griekse asielautoriteiten, het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO), de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen (UNHCR) en de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) om de herplaatsingsprocedure in Griekenland soepeler en efficiënter te laten verlopen. Om deze positieve trend voort te zetten, moeten er meer deskundigen uit de lidstaten beschikbaar worden gesteld.

Wat Italië betreft, kan het lage aantal herplaatsingen worden toegeschreven aan een aantal factoren. Voorbeelden hiervan zijn een minder goed ontwikkelde herplaatsingsprocedure aangezien deze zich nog in de ontwikkelingsfase bevindt, of de ontoereikende samenwerking tussen de Italiaanse autoriteiten en de lidstaten van herplaatsing (met name wat betreft veiligheidskwesties). Italië moet ook de opening van de reeds aangekondigde extra hotspots versnellen, evenals het opzetten van mobiele hotspots. Daarnaast is er behoefte aan duidelijke informatie over het aantal personen die arriveren en worden geregistreerd alsmede over het aantal potentiële kandidaten voor herplaatsing die zich momenteel in Italië bevinden. Daarnaast hebben de aanvragers die in aanmerking komen voor herplaatsing in Italië over het algemeen een complexer profiel, waardoor er extra administratieve inspanningen nodig zijn, zowel van de lidstaten van herplaatsing als van de Italiaanse autoriteiten, bijv. bij het aanbieden van toereikende tolkdiensten. Om meer mensen te kunnen herplaatsen vanuit Italië moeten de autoriteiten elkaar meer vertrouwen en moet de herplaatsingsprocedure snel worden afgerond en ingevoerd, moet de administratieve capaciteit van de Italiaanse autoriteiten verder worden ontwikkeld en moet ervoor worden gezorgd dat er voldoende toezeggingen worden gedaan en dat de bestaande regelingen flexibel worden geïmplementeerd. Lidstaten moeten ook reageren op de oproep om deskundigen in Italië in te zetten.

De buitengewoon trage herplaatsing van niet-begeleide minderjarigen is een groot punt van zorg. Tijdens de verslagperiode zijn er slechts 6 niet-begeleide minderjarigen herplaatst. Finland blijft de enige lidstaat die actief betrokken is bij de herplaatsing van deze categorie kwetsbare aanvragers, terwijl zij volgens de besluiten van de Raad inzake herplaatsing juist prioriteit moeten krijgen. In de tussentijd blijft het aantal niet-begeleide minderjarigen die

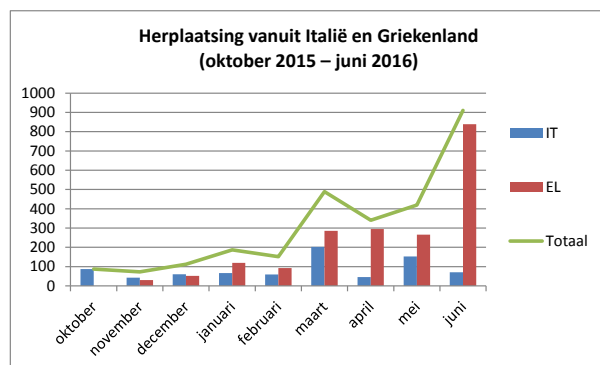
⁶ SN 38/16, 18.3.2016.

arriveren in Italië stijgen (bijna 9 800 personen sinds begin januari, waarvan 1 430 Eritreeërs) en in Griekenland konden na de massale registratie vooraf naar schatting 2 000 niet-begeleide minderjarigen worden geïdentificeerd. Als onderdeel van hun formele toezeggingen moeten de lidstaten zich spoedig meer gaan inspannen om plaatsen beschikbaar te stellen voor niet-begeleide minderjarigen.

Herplaatsing is van toepassing op nationaliteiten met een gemiddeld EU-percentage inzake erkenning van verzoeken om internationale bescherming van 75 % of hoger⁷. Deze informatie is gebaseerd op gegevens van Eurostat en wordt elke drie maanden bijgewerkt op basis van de verslagen van Eurostat. Het laatste kwartaalrapport werd gepubliceerd tijdens de verslagperiode. Een belangrijkste ontwikkeling is dat Irakezen op basis van het laatste kwartaalverslag van Eurostat niet meer in aanmerking komen voor herplaatsing⁸. In overeenstemming met de besluiten van de Raad inzake herplaatsing heeft dit echter geen gevolgen voor de migranten die al zijn geïdentificeerd als personen die mogelijk internationale bescherming nodig hebben.

2.2 Maatregelen van de lidstaten van herplaatsing

Vanaf 14 juni tot 11 juli werden er nog eens 776 personen herplaatst, 710 vanuit Griekenland

(naar België, Bulgarije, Cyprus, Estland, Finland, Frankrijk, Ierland, Letland, Litouwen, Nederland, Portugal, Roemenië en Spanje)⁹ en 66 vanuit Italië (naar Cyprus, Kroatië [de eerste herplaatsingen naar dit land], Nederland en Portugal)¹⁰. Op 15 juni nam Frankrijk 126 mensen op voor herplaatsing vanuit Griekenland en op 7 juli werd nog eens een groep van 124 aanvragers opgenomen, waardoor wederom is aangetoond dat het mogelijk is om grote

aantallen in één keer te herplaatsen. Daarnaast ontvingen Finland, Frankrijk, Nederland en Portugal weer een gewoon aantal maandelijkse overbrengingen. Voor eind juli staan er 133 extra herplaatsingen vanuit Griekenland gepland¹¹ en 119 vanuit Italië¹².

Maatregelen om de beperkte toezeggingen aan te pakken: 10 lidstaten (Estland, Finland, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Letland, Litouwen, Nederland, Roemenië en Slovenië)¹³ en

⁷ Artikel 3, lid 2 van de besluiten van de Raad inzake herplaatsing. Voor meer informatie, zie het eerste verslag over herplaatsing en hervestiging – COM(2016) 165 definitief.

⁸ De nationaliteiten die in aanmerking komen voor herplaatsing zijn: Centraal-Afrikaanse Republiek, Eritrea, Seychellen, Dominica, Bahrein, Laos, Saudi-Arabië en Syrië. De nationaliteit die volgens de gegevens van Eurostat voor het eerste kwartaal van 2016 voldeden aan de 75 %-eis om in aanmerking te komen voor herplaatsing maar die nu niet meer voldoen aan deze voorwaarde zijn Burundi, de Britse overzeese landen en gebieden, Costa Rica, Irak, de Maldiven alsmede Saint Vincent en de Grenadines.

⁹ 70 naar België, 2 naar Bulgarije, 29 naar Cyprus, 8 naar Estland, 68 naar Finland, 256 naar Frankrijk, 28 naar Ierland, 18 naar Letland, 28 naar Litouwen, 42 naar Nederland, 65 naar Portugal, 33 naar Roemenië en 63 naar Spanje.

¹⁰ 4 naar Cyprus, 4 naar Kroatië, 50 naar Nederland en 8 naar Portugal.

¹¹ 24 naar Finland, 104 naar Nederland en 5 naar Portugal.

¹² 50 naar Frankrijk, 15 naar Letland, 22 naar Portugal en 32 naar Spanje.

Zwitserland¹⁴ hebben aangegeven dat zij bereid zijn om snel 858¹⁵ nieuwe aanvragers van internationale bescherming te herplaatsen (de "formele toezeggingen"). Dit is minder dan in de vorige verslagperiode. Het aantal nieuwe formele toezeggingen was evenrediger verdeeld dan in de eerdere verslagperiode: 380 formele toezeggingen werden ingediend voor Italië en 478 voor Griekenland. Het totale aantal formele toezeggingen voor herplaatsing door lidstaten bedraagt 9 119 (2 428¹⁶ aan Italië en 6 691 aan Griekenland).

Oostenrijk¹⁷ en Hongarije hebben nog steeds geen toezegging gedaan. Daarnaast blijft Polen een *de facto* opschorting van de herplaatsingsprocedure toepassen¹⁸. Ten slotte hebben de meeste lidstaten tot nu toe nog niet voldoende toezeggingen gedaan om te voldoen aan het hun toegewezen aantal voor de gehele periode waarop de besluiten van toepassing zijn (zo hebben Kroatië, Tsjechië, Duitsland, Polen en Slowakije slechts toezeggingen gedaan voor 1-2 % van hun respectievelijke toewijzingen).

Maatregelen om de reactietijd op verzoeken tot herplaatsing te verkorten: Hoewel er nu meer lidstaten actief betrokken zijn bij herplaatsing vanuit Griekenland, is er toch een aantal lidstaten (Luxemburg en Nederland) en Zwitserland die moeite doen om sneller op herplaatsingsverzoeken te reageren.

Tijdens de verslagperiode hebben een aantal lidstaten (Estland, Letland en Litouwen) herplaatsingsverzoeken afgewezen zonder daarvoor gemotiveerde redenen of gronden op te noemen buiten die welke worden genoemd in de besluiten van de Raad inzake herplaatsing.

Maatregelen met betrekking tot uitdagingen in verband met de herplaatsing van kwetsbare aanvragers, waaronder niet-begeleide minderjarigen: In Italië zijn tussen 1 en 30 juni 3 169 niet-begeleide minderjarigen gearriveerd, waaronder ongeveer 500 Eritreeërs en een zeer klein aantal Irakezen. In Griekenland kan het aantal arriverende, niet-begeleide minderjarigen in dezelfde periode niet worden bepaald, maar het Nationale Centrum voor Sociale Solidariteit (EKKA) meldt dat er sinds het begin van 2016 2 390 niet-begeleide minderjarigen naar EKKA zijn doorverwezen voor onderdak, waarvan er 531 zijn ondergebracht in speciale voorzieningen en 911 nog moeten worden ondergebracht. Volgende de cijfers van de registratie vooraf waren er op 7 juli 906 niet-begeleide minderjarigen geregistreerd¹⁹.

¹³ Estland 15 voor Griekenland, Finland 100 voor Italië, France 50 voor Italië, Duitsland 100 voor Griekenland, Ierland 50 voor Griekenland, Litouwen 80 voor Griekenland, Nederland 50 voor Italië en 100 voor Griekenland, Roemenië 70 voor Italië en 130 voor Griekenland en Slovenië 10 voor Italië.

¹⁴ 100 voor Italië.

¹⁵ Frankrijk had in de vorige verslagperiode een toezegging gedaan aan Griekenland betreffende 400 personen maar de bevestiging hiervan werd pas tijdens deze verslagperiode verkregen.

¹⁶ In de vorige verslagperiode werd geen rekening gehouden met een formele toezegging van Roemenië.

¹⁷ Oostenrijk maakt gebruik van een tijdelijke opschorting van de herplaatsing van max. 30% van alle aanvragers die aan het land zijn toegewezen in het kader van Besluit (EU) 2015/1601 van de Raad. In dat verband heeft Oostenrijk een jaar uitstel gekregen voor de herplaatsing van 1 065 personen. De normale juridische verplichtingen wat betreft de herplaatsing van de overige toegewezen personen zijn echter wel van toepassing op Oostenrijk dus er worden hoe dan ook toezeggingen en herplaatsingen verwacht.

¹⁸ Begin april heeft Polen de verwerking opgeschort van 73 herplaatsingsverzoeken die de Griekse asielautoriteiten naar het land hadden gestuurd op basis van de toezegging die het op 16 december 2015 had ingediend; drie en een halve maand nadat het zijn toezegging heeft ingediend, heeft het land de herplaatsingsprocedure dus *de facto* bevroren. Dit geldt ook voor verzoeken uit Italië.

¹⁹ Het is waarschijnlijk dat de daling in de cijfers wordt veroorzaakt door minderjarigen die Griekenland begin 2016 hebben verlaten via de Westelijke Balkan.

De snelheid waarmee niet-begeleide minderjarigen worden herplaatst, is buitengewoon laag. Sinds 14 juni zijn slechts zes niet-begeleide minderjarigen herplaatst van Griekenland naar Finland [vijf naar Finland en één naar Ierland], waarmee het volledige aantal herplaatste niet-begeleide minderjarigen op 29 komt. Slechts een klein aantal lidstaten is bereid om niet-begeleide minderjarigen te ontvangen voor herplaatsing en de plaatsen die worden aangeboden blijven onvoldoende om al de niet-begeleide minderjarigen te herplaatsen die in aanmerking komen.

Maatregelen om het vermogen van het EASO te verhogen om Italië en Griekenland te ondersteunen: In het meest recente verzoek van het EASO om deskundigen die kunnen worden ingezet in Italië, gepubliceerd op 28 mei 2016, werd verzocht om 35 extra deskundigen. Op 11 juli zijn er 40 aanbiedingen²⁰ binnengekomen. In totaal zijn er in Italië 32 asielsdeskundigen en 35 culturele bemiddelaars actief²¹, wat nog steeds onvoldoende is om het stijgende aantal arriverende personen op te vangen en veel minder dan het aantal deskundigen dat nodig is in het kader van het noodplan waarover het EASO en de Italiaanse autoriteiten een akkoord hebben bereikt (74 deskundigen). Daarom zijn er dringend meer aanstellingen voor de langere termijn nodig.

Wat Griekenland betreft, heeft het EASO de lidstaten een herinnering toegestuurd met betrekking tot de laatste oproep om deskundigen²² teneinde de herplaatsingsregeling in Griekenland te ondersteunen, aangezien er continu behoefte is aan nieuwe deskundigen nu de uitzendingstermijnen van sommigen van hen aflopen. Na deze herinnering heeft het EASO tot nu toe geen nieuwe aanbiedingen ontvangen. In totaal zijn er in Griekenland per 11 juli 27 asielsdeskundigen en 24 tolken actief, wat niet voldoende is om het stijgende aantal zaken af te handelen zodra de massale registratie vooraf is afgerond. Daarom zal het EASO op basis van de nieuwe evaluatie van de behoeften van de Griekse autoriteiten na de registratie vooraf de overweging maken of het zal verzoeken om extra deskundigen en culturele bemiddelaars.

2.3 Maatregelen van Griekenland en Italië, waaronder de belangrijkste punten van de stappenplannen

- *Griekenland*

Maatregelen om de registratie en verwerking van migranten te versnellen: Zoals werd aangegeven in het vierde verslag over herplaatsing en hervestiging zijn de Griekse asielautoriteiten (in nauwe samenwerking met UNHCR en EASO) op 8 juni een massale registratie vooraf gestart, gericht op 49 000 mensen die momenteel verblijven in tijdelijke opvanglocaties op het vasteland²³. Op 11 juli waren er 21 223 mensen vooraf geregistreerd.

Maatregelen om de registratiecapaciteit van de Griekse asielautoriteiten te verbeteren: De gemengde teams met personen van de asielautoriteiten en het EASO bestonden in Athene

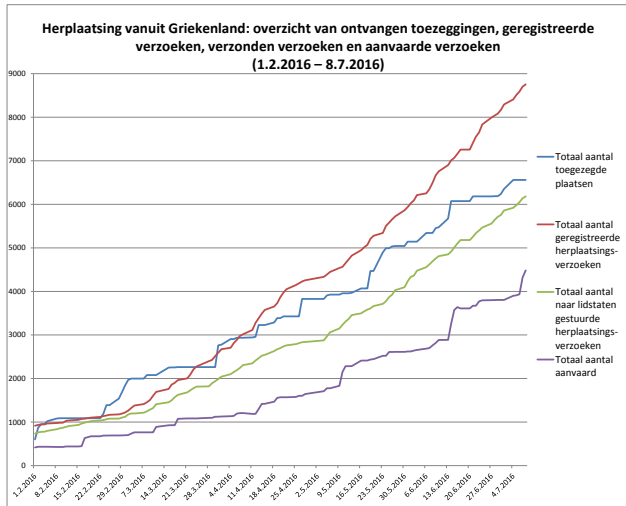
²⁰ Oostenrijk, Zwitserland, Litouwen, Polen, Tsjechië, het Verenigd Koninkrijk, Roemenië, Duitsland, Letland, Spanje, Frankrijk, Kroatië, Nederland, Noorwegen, Zweden en Malta.

²¹ De uitzendingstermijn van een aantal deskundigen liep af tijdens de verslagperiode.

²² De vijfde oproep om deskundigen om te helpen met de herplaatsing in Griekenland werd door het EASO gelanceerd op 21 april en is voor het eerst vermeld in het 3^e verslag over herplaatsing en hervestiging. Op 24 juni werd er een herinnering ter zake verzonden.

²³ <https://www.easo.europa.eu/news-events/joint-press-release-pre-registration-asylum-seekers-greek-mainland-starting-today>

uit 6, in Thessaloniki uit 3 en in Alexandroupoli uit 3 deskundigen. Zoals wordt aangegeven in het vierde verslag helpt een gedeelte van het personeel van de Griekse asielautoriteiten mee met de registratie vooraf. Daarom is de capaciteit van de asielautoriteiten om aanvragen te verwerken niet verder uitgebreid. Na afloop van de registratie vooraf wordt echter een aanzienlijke toename in de verwerkingscapaciteit verwacht. Gemiddeld verwerken de Griekse asielautoriteiten, met hulp van het EASO, dagelijks 110 aanvragen van personen die in aanmerking komen voor herplaatsing.

De groei van het aantal registraties is gelijk aan die van het aantal nieuwe toezeggingen en het verschil tussen het aantal verzoeken tot herplaatsing dat door Griekenland werd ingediend en de acceptatie door ontvangende lidstaten is tijdens de verslagperiode afgenomen: Griekenland heeft in totaal 1 268 verzoeken tot herplaatsing verzonden, terwijl de ontvangende lidstaten 1 224 nieuwe personen hebben aanvaard. Het verschil blijft echter behoorlijk en zou tot aanzienlijke knelpunten kunnen leiden tijdens de opvolging van de massale registratie vooraf.

Maatregelen om de coördinatie te verbeteren en sneller op herplaatsingsverzoeken te reageren: Op 8 juli werd tijdens de bijeenkomst van verbindingsofficieren het herplaatsingsprotocol bekrachtigd.

Maatregelen om de ontvangstcapaciteit van Griekenland te verhogen: Per 8 juli bestond de totale ontvangstcapaciteit van Griekenland uit meer dan 50 000 plaatsen²⁴ in tijdelijke voorzieningen en permanente opvanglocaties voor zowel irreguliere migranten als personen die internationale bescherming nodig hebben en die de wens hebben uitgesproken om asiel aan te vragen of die hun asielaanvragen al hebben ingediend. Om te voldoen aan de desbetreffende normen moeten deze voorzieningen echter aanzienlijk worden verbeterd²⁵. Van de 20 000 plaatsen die zijn toegezegd voor aanvragers die in aanmerking komen voor herplaatsing in het kader van de huurregeling van de UNHCR in december 2015, waren er op 4 juli 7 652 plaatsen beschikbaar, waaronder 2 349 in hotels/volledige gebouwen, 3 738 in appartementen, 212 bij gastgezinnen en 201 in speciale voorzieningen voor niet-begeleide minderjarigen.

Op 11 juli was slechts één van de drie herplaatsingscentra die door de Griekse autoriteiten zijn toegezegd (Lagadikia), daadwerkelijk opgericht. Op 8 juli waren er 861 mensen

²⁴ In dit cijfer zijn de plaatsen die door de UNHCR worden verschaft via de huurregeling niet opgenomen. [http://data.unhcr.org/mediterranean/documents.php?page=1&view=grid&Country\[\]=83](http://data.unhcr.org/mediterranean/documents.php?page=1&view=grid&Country[]=83)

Deze tijdelijke noodvoorzieningen en permanente voorzieningen bevinden zich op de Egeïsche eilanden, in de hotspots en op het vasteland. Per 11 juli 2016 zijn er slechts 1 138 permanente accommodaties die exclusief gericht zijn op de opvang van aanvragers van internationale bescherming en van niet-begeleide minderjarigen.

²⁵ Aanbeveling van de Commissie gericht tot de Helleense Republiek over de door Griekenland te nemen specifieke dringende maatregelen met het oog op de hervatting van overdrachten uit hoofde van Verordening (EU) nr. 604/2013, C(2016) 3805.

ondergebracht in dit centrum. Voor de andere twee centra hebben de Griekse autoriteiten nog geen gepaste locaties aangewezen. Er zijn nog steeds besprekingen gaande tussen de UNHCR²⁶ en de Griekse autoriteiten over het beschikbaar stellen van meer locaties voor de bouw van speciale herplaatsingscentra, met name in de regio Attica²⁷. Zoals werd aangegeven in het vierde verslag moet deze locatie met spoed worden aangewezen om knelpunten in de herplaatsingsprocedure na de massale registratie vooraf te voorkomen.

- *Italië*

Maatregelen om het aantal hotspots te verhogen en deze volledig operationeel te maken:

De pieken in het aantal gearriveerde personen de afgelopen maanden hebben aangetoond dat de huidige capaciteit van 1 600 plaatsen voor de vier operationele hotspots (Pozzallo, Lampedusa, Trapani en Taranto) niet voldoende is. Daarnaast komen er nog steeds veel schepen aan buiten de hotspot-gebieden. Zoals werd aangegeven in het vierde rapport dient Italië de opening van aanvullende hotspots die reeds zijn aangekondigd te versnellen en tevens mobiele hotspots op te zetten (met de hulp van de EU-agentschappen). Daarnaast moeten er op alle hotspots speciale gebieden worden ingericht en speciale ondersteuning worden geboden voor niet-begeleide minderjarigen, aangezien er in Italië steeds meer niet-begeleide minderjarigen arriveren.

Maatregelen om de coördinatie te verbeteren: Na goedkeuring van de standaardwerkwijzen voor Italiaanse hotspots²⁸ hebben relevante belanghebbenden in Trapani (27 juni), Lampedusa (28 juni) en Taranto (5 juli) een opleiding gekregen over deze procedures. Deze opleidingen werden georganiseerd door het Italiaanse ministerie van Binnenlandse Zaken, samen met de Commissie, Frontex, Europol, het EASO, de UNHCR en de IOM. Er staat nog een sessie gepland in Pozzallo op 12 juli 2016. De groep die de standaardwerkwijzen heeft opgesteld, zal regelmatig blijven samenkomen en toezien op de correcte uitvoering van de bepalingen bij de dagelijkse werkzaamheden.

De Commissie ondersteunt de Italiaanse autoriteiten bij de ontwikkeling van een herplaatsingsprocedure. Een eerste ontwerp van de herplaatsingsprocedure is al opgesteld en wordt momenteel besproken met de relevante belanghebbenden teneinde hun steun te verkrijgen. Dit proces zal spoedig worden afgerond. De Commissie zal ook een bijeenkomst voor de nationale contactpunten en de Italiaanse autoriteiten organiseren om de coördinatie tussen relevante spelers te verbeteren en de geïdentificeerde knelpunten vlot te evalueren en aan te pakken.

De Commissie merkt ook op dat er behoefte is aan duidelijke informatie over het aantal arriverende en geregistreerde personen en het aantal potentiële kandidaten voor herplaatsing die zich in Italië bevinden. De Commissie werkt samen met de Italiaanse autoriteiten en

²⁶ De UNHCR is ermee akkoord gegaan om 6 000 plaatsen van de huurregeling beschikbaar te stellen voor herplaatsingscentra om daar volledig geregistreerde aanvragers van herplaatsing onder te brengen. Een delegatieovereenkomst met de UNHCR met betrekking tot de huurregeling voor de 20 000 plaatsen zal met name gunstig zijn voor asielzoekers die in aanmerking komen voor herplaatsing, maar ook voor andere aanvragers van gezinshereniging in andere EU-lidstaten en personen die asiel aanvragen in Griekenland, met name kwetsbare aanvragers. De meeste begunstigden van herplaatsing zullen naar verwachting worden ondergebracht in de 6 000 plaatsen die beschikbaar zullen worden gesteld voor herplaatsingscentra.

²⁷ De herplaatsingscentra moeten worden gefinancierd door de EU als onderdeel van de delegatieovereenkomst met de UNHCR met betrekking tot de huuraccommodatieregeling.

²⁸ De tekst is beschikbaar op: <http://www.libertacivilimmigrazione.dlci.interno.gov.it/it/hotspot>

EASO aan de ontwikkeling van duidelijke procedures om de informatieverstrekking op deze punten te verbeteren.

Maatregelen om de verwerkingscapaciteit van Italië te vergroten: Zoals werd aangegeven in het vierde verslag moet de capaciteit van de Italiaanse autoriteiten om aanvragen te registreren en te verwerken worden vergroot. Dit moet tevens het risico op onderduiken verminderen, aangezien aanvragen sneller zullen worden verwerkt. De teams die de aanvragen registreren, moeten worden versterkt en de aanwezigheid van het EASO op de nieuwe registratielocaties moet worden gegarandeerd.

Maatregelen om sneller op verzoeken tot herplaatsing te reageren: Italië blijft een zeer streng beleid toepassen dat inhoudt dat geen aanvullende veiligheids gesprekken door de lidstaten van herplaatsing worden toegestaan. Als gevolg hiervan ontvangen sommige lidstaten nog steeds geen personen uit Italië voor herplaatsing. Dit heeft aanzienlijke gevolgen voor het aantal herplaatsingsoverdrachten vanuit Italië; dat blijft uitzonderlijk laag. Zoals werd aangegeven in het vierde verslag, moet er een oplossing worden gevonden zodat deze veiligheids gesprekken wel kunnen plaatsvinden, met name gezien de meer complexe profielen van de aanvragers. De aanbevelingen uit het vierde verslag vormen een goede manier om het vertrouwen te versterken en het aantal verzoeken van lidstaten van herplaatsing om aanvullende gesprekken terug te dringen²⁹.

Maatregelen met betrekking tot uitdagingen die verband houden met de herplaatsing van kwetsbare aanvragers en niet-begeleide minderjarigen: Er zijn vanuit Italië nog geen niet-begeleide minderjarigen herplaatst. Dit moet een absolute prioriteit worden, aangezien er bijna 1 500 niet-begeleide minderjarigen in aanmerking komen voor herplaatsing (de grote meerderheid, 1 430, komt uit Eritrea). Het gebrek aan een specifieke procedure om herplaatsing van niet-begeleide minderjarigen vanuit Italië te vergemakkelijken, moedigt hen indirect aan om zich zelfstandig richting de gewenste eindbestemming te begeven, waardoor zij worden blootgesteld aan mensensmokkelaars en het risico lopen het slachtoffer te worden van mensenhandel. Het is van cruciaal belang dat het proefproject voor herplaatsing van niet-begeleide minderjarigen spoedig van start kan gaan om een specifieke herplaatsingsprocedure voor Italië te ontwikkelen.

2.4 Maatregelen van de Commissie en EU-agentschappen

- *Europese Commissie*

De Commissie blijft Italië en Griekenland ter plekke ondersteunen³⁰. De Commissie heeft tijdens de bijeenkomst van de informele deskundigengroep over de rechten van het kind ook

²⁹ Deze aanbevelingen betreffen de mogelijkheid om deskundigen van het EASO te betrekken bij meer uitgebreide gesprekken om zo de kwaliteit van de aanvragersdossiers te verbeteren door er een veiligheidsformulier aan toe te voegen met daarin alle controles die de persoon bij elke stap van de procedure heeft doorlopen en de resultaten daarvan, alsmede een veiligheidscorrespondent aan Italiaanse zijde evenals bilaterale samenwerkingsovereenkomsten om vingerafdrukken te vergelijken en deze uit te wisselen met het oog op de veiligheid en misdaadbestrijding.

³⁰ Deze noodhulp is een aanvulling op de 509 miljoen euro die aan Griekenland is toegekend voor de periode 2014-2020 via de nationale programma's in het kader van de fondsen op het gebied van binnenlandse zaken (AMIF en ISF), die ook substantiële financiering beschikbaar stellen ter ondersteuning van de tenuitvoerlegging van het asielbeleid.

een sessie gewijd aan de herplaatsing van niet-begeleide minderjarigen om zo meer bewustzijn te creëren en positieve ervaringen uit te wisselen betreffende deze complexe kwestie (met name uit Finland). Als onderdeel van haar toezicht op de tenuitvoerlegging van de besluiten van de Raad inzake herplaatsing heeft de Commissie haar bezorgdheid kenbaar gemaakt aan de lidstaten die tot nu toe niet hebben voldaan aan hun verplichtingen, en zal dit blijven doen.

- *Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken*

Maatregelen om het herplaatsingsproces te versnellen en de registratiecapaciteit in Griekenland en Italië te vergroten: Er zijn deskundigen ingezet op een aantal functies. In Griekenland ondersteunen momenteel 12 deskundigen het registratieproces rechtstreeks door middel van een gezamenlijke verwerking. 14 andere deskundigen houden zich bezig met het verstrekken van informatie, het beheer van twee hotlines en het verstrekken van informatie in de kampen en bij de registratie vooraf met betrekking tot registratie, herplaatsing en de Dublinprocedure³¹. Op basis van de aanbevelingen voor het verbeteren van het koppelingsproces (gericht op het koppelen van aanvragers aan specifieke lidstaten), is het EASO samen met de Griekse asielautoriteiten bezig een actieplan af te ronden om de ondersteuning vorm te geven.

In Italië zijn momenteel 32 van de 74 deskundigen uit de lidstaten en geassocieerde landen ingezet waarom het EASO heeft verzocht: 9 deskundigen in de hotspots, 4 deskundigen in twee mobiele teams (in Rome en Catania), 13 deskundigen op herplaatsingslocaties en 6 deskundigen in de Dublineenheid in Rome. Het EASO zet ook 48 culturele bemiddelaars in (voor Arabisch, Tigrinya en Koerdisch) om het herplaatsingsproces te ondersteunen (per 11 juli zijn er 35 culturele bemiddelaars ingezet ter plaatse).

3 Hervestiging

Op basis van de informatie die is ontvangen van de deelnemende landen, zijn in de periode tot 11 juli 2016 in het kader van de hervestigingsregeling van 20 juli 2015 8 268 mensen hervestigd in 20 landen van hervestiging (Oostenrijk, België, Tsjechië, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, IJsland, Ierland, Italië, Liechtenstein, Letland, Litouwen, Nederland, Noorwegen, Portugal, Spanje, Zweden, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk). De meeste staten die aan de regeling deelnemen, hebben aangegeven dat hun inspanningen op het gebied van hervestiging voornamelijk, maar niet uitsluitend, waren gericht op Syriërs die in Jordanië, Libanon en Turkije verblijven.

Het aantal vanuit Turkije hervestigde personen blijft stijgen, nu lidstaten de beoordeling voltooien van de dossiers die Turkije hun heeft doorgestuurd via de UNHCR. Vanaf 4 april 2016 zijn 802 Syriërs hervestigd vanuit Turkije via het onderdeel hervestiging van het 1:1-mechanisme. Steeds meer lidstaten nemen ook actief deel aan deze regeling. Sinds de laatste voortgangsrapportage zijn er niet alleen personen hervestigd in Finland, Duitsland, Litouwen, Nederland, Zweden, Italië, Luxemburg en Portugal, maar ook in Letland en Spanje.

³¹ Zoals werd aangegeven in het vierde verslag moest de geplande uitbreiding van het personeel met 18 deskundigen uit de lidstaten ter ondersteuning van de registratie worden uitgesteld aangezien een aantal werknemers van de asielautoriteiten betrokken waren bij de registratie vooraf.

De verklaring van de EU en Turkije van 18 maart voorziet in de invoering van een vrijwillige regeling voor humanitaire toelating met Turkije, zodra de irreguliere grensoverschrijdingen tussen Turkije en de EU ophouden of ten minste substantieel zijn teruggedrongen. Standaardwerkwijzen voor een vrijwillig regeling voor humanitaire toelating met Turkije worden momenteel in de Raad ontwikkeld, in nauwe samenwerking met de Commissie, het EASO, de UNHCR en de IOM. Er wordt momenteel onderhandeld over de tekst die op 7 juni werd gedeeld met Turkije. Zodra er overeenstemming is bereikt over de standaardwerkwijzen moet worden beoordeeld of is voldaan aan de voorwaarden om deze regeling in werking te doen treden.

Wat betreft het voorstel dat op 21 maart 2016 door de Commissie naar voren werd gebracht om meer plaatsen beschikbaar te stellen voor hervestiging of andere vormen van wettelijke toelating vanuit Turkije door de wijziging van Besluit (EU) 2015/1601 van de Raad van 22 september 2015 tot vaststelling van voorlopige maatregelen op het gebied van internationale bescherming ten gunste van Italië en Griekenland, wacht de Raad op het advies van het Parlement, dat wordt verwacht in september 2016. Vervolgens zal dit besluit worden vastgesteld. Het is van belang dat dit voorstel spoedig wordt goedgekeurd zodat alle lidstaten gebruik kunnen maken van de flexibiliteit die erin wordt voorzien.

De Commissie heeft vandaag ook een voorstel goedgekeurd betreffende een verordening tot vaststelling van een EU-hervestigingskader³² en roept het Europees Parlement en de Raad op om prioriteit te geven aan dit voorstel.

4 Volgende stappen

Griekenland heeft nog steeds te maken met een humanitaire crisis die een snelle en volledige uitvoering vereist van de verplichtingen die door de lidstaten zijn aangegaan in het kader van de besluiten van de Raad inzake herplaatsing. In Italië stijgt het aantal arriverende personen conform de bekende seizoensgebonden trends; dit zal dan ook leiden tot een snelle toename van het aantal aanvragers dat in aanmerking komt voor herplaatsing.

Tijdens zijn laatste bijeenkomst op 28 juni heeft de Europese Raad³³ de urgentie van de situatie erkend en wederom opgeroepen om extra maatregelen te nemen om de tenuitvoerlegging van de regelingen voor herplaatsing en hervestiging te versnellen. De oproepen van de staatshoofden of regeringsleiders moeten worden opgevolgd door een vastberaden optreden door de nationale bevoegde diensten ter plekke.

De Commissie erkent de vorderingen en inspanningen die hebben geleid tot een continue toename van het aantal herplaatsingen, alleszins wat betreft Griekenland. De behaalde resultaten zijn echter niet te vergelijken met de gelanceerde oproepen en de huidige uitdagingen. In haar eerste verslag over herplaatsing en hervestiging gaf de Commissie aan³⁴ dat er ten minste 6 000 herplaatsingen per maand zouden moeten worden afgerond.

³² PB C [...] van [...], blz. [...].

³³ Conclusies van de Europese Raad van 7 maart 2016. <http://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2016/03/07-eu-turkey-meeting-statement>; Conclusies van de Europese Raad van 28 juni 2016. <http://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2016/06/28-euco-conclusions/>

³⁴ COM(2016) 165 final.

Griekenland voert momenteel een massale en snelle registratie vooraf uit, waardoor de aanvragers die in aanmerking komen voor herplaatsing sneller kunnen worden geïdentificeerd en volledig geregistreerd. Naar verwachting zullen 34 000 aanvragers in aanmerking komen voor herplaatsing. Griekenland moet zijn verwerkingscapaciteit verder vergroten om knelpunten na voltooiing van de registratie vooraf te voorkomen zodanig dat aanvragers hun aanvragen zo spoedig mogelijk volledig kunnen indienen, de aanvullende herplaatsingscentra met spoed kunnen opengaan en deze kunnen doorgaan met het herplaatsen van de personen die hiervoor in aanmerking komen.

Gezien de continue stijging van het aantal aanvragers dat in aanmerking komt voor herplaatsing (er moeten 4 650 Eritreeërs worden herplaatst) moeten de Italiaanse autoriteiten hun verwerkingscapaciteit dringend uitbreiden, nauwer gaan samenwerken met de lidstaten van herplaatsing en de herplaatsingsprocedure afronden en zo snel mogelijk uitvoeren, en hun administratieve capaciteit verder uitbreiden. Italië moet ook met spoed het proefproject voor de herplaatsing van niet-begeleide minderjarigen invoeren en specifieke procedures vaststellen voor de herplaatsing van deze categorie kwetsbare aanvragers.

Lidstaten moeten van hun kant spoedig op gepaste wijze reageren door meer toezeggingen te doen, met name voor niet-begeleide minderjarigen, herplaatsingsoverdrachten in de komende zes maanden nauwkeurig plannen en sneller op herplaatsingsverzoeken reageren (onder meer door het beperken van de aanvullende veiligheidscontroles tot de specifieke gevallen waarin hiervoor duidelijke redenen zijn). Griekenland en Italië hebben ook extra ondersteuning nodig van lidstaten, zodat het EASO de deskundigen kan inzetten die cruciaal zijn om meer mensen te registreren. Deze deskundigen moeten ten minste voor een periode van zes maanden beschikbaar worden gesteld.

De Commissie dringt er bij de lidstaten op aan dat zij hun verplichtingen in het kader van de besluiten van de Raad inzake herplaatsing volledig nakomen en roept de lidstaten op om actiever betrokken te zijn bij de herplaatsing en om toezeggingen te doen om personen uit Italië en Griekenland te herplaatsten in overeenstemming met de aantallen die aan hen zijn toegewezen. De lidstaten die nog geen toezeggingen hebben gedaan of nog niemand hebben herplaatst, dienen dat onmiddellijk te doen.

De Commissie zal de tenuitvoerlegging van de twee besluiten van de Raad inzake herplaatsing op de voet volgen en hierover regelmatig verslag uitbrengen. De Commissie behoudt zich het recht voor om maatregelen te nemen tegen lidstaten die hun verplichtingen niet nakomen.

De lidstaten moeten daarnaast ook blijven voldoen aan hun toezeggingen met betrekking tot hervestiging, onder meer als onderdeel van de tenuitvoerlegging van de verklaring van de EU en Turkije³⁵.

³⁵ Tweede verslag over de vooruitgang bij de uitvoering van de verklaring van de EU en Turkije (COM(2016) 349).